

RAM4

Pikaajaliselt välismaal viibivate eestimaalaste seas läbiviidud kvantitatiivse küsitluse tulemuste kokkuvõte

Koostajad:

Martin Kõiva

Kair Käsper

Artur Elme

Martin Murruste

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Tallinn 2010

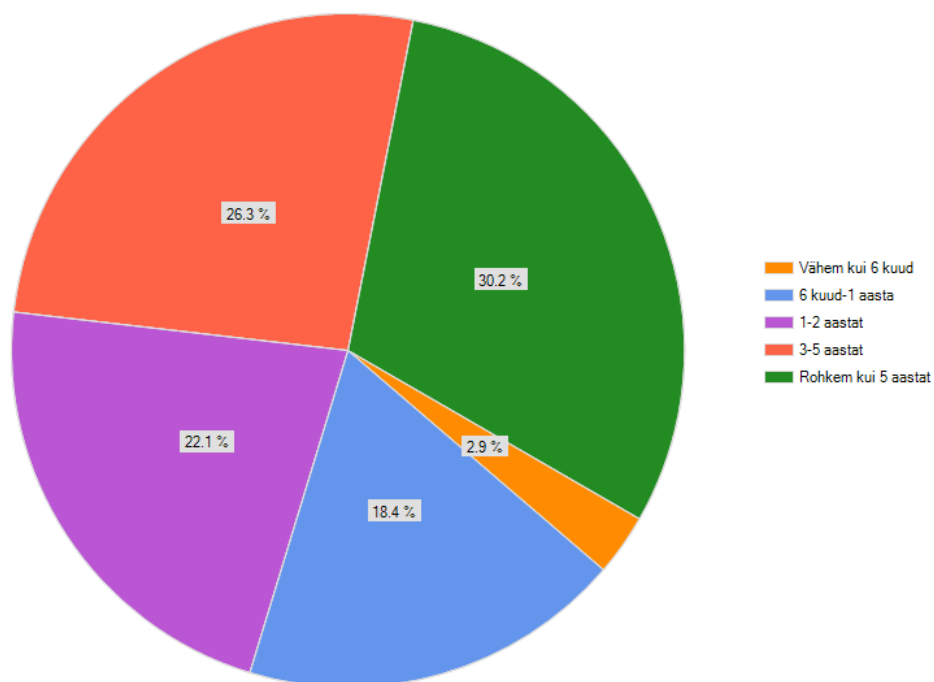
Sissejuhatus

Alljärgnevalt on välja toodud käesoleva aasta märtsi- ja aprillikuus 347 pikaajaliselt välismaal viibiva eestimaalse seas kasutades küsitlusprogrammi SurveyMonkey. Küsitlust levitasime peamiselt isiklike kontakte kasutades, erinevates sotsiaalmeediakanalites, Eesti saatkondade kaudu ning organisatsioonide kaudu, kes on seotud eestlastele välismaal hariduse omandamise võimaluste pakkumisega. Välja on toodud kõigi esitatud 26 küsimuse olulisemad tulemused ning üldised trendid iga vastuse lõikes.

1. Kui kaua oled püsivamalt Eestist eemal viibinud?

Küsitluse valim koosnes 407 välismaa kogemusega "talendist". Valimi võib lugeda täisrepresentatiivseks, kuivõrd olulised nii lühiajalisemalt (2 aastat ja vähem) ning pikemajaliselt (2 aastat ja rohkem) välismaal viibinud sihtgrupid on esindatud vastavalt 177 inimese ning 230 inimesega.

Kui kaua oled püsivamalt Eestist eemal viibinud?

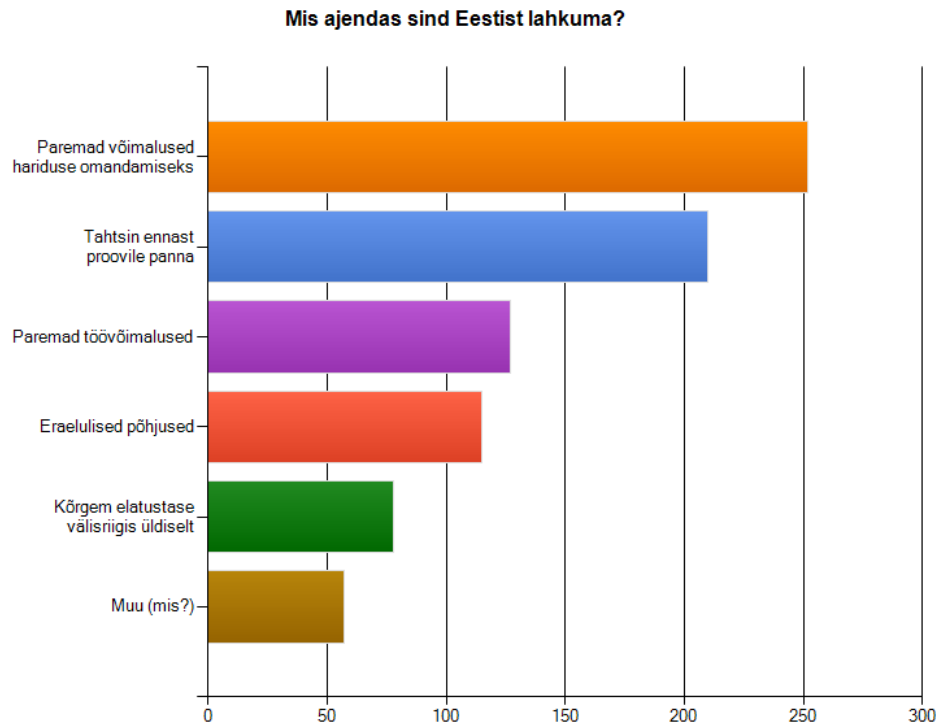

Kõige suuremaks grupiks küsitluste täitjate hulgas üllatuslikult 5 või rohkem aastat välismaal viibinud - 123 inimest. Järgnesid 3-5 aastat välismaal viibinud 107 inimest ning 1-2 aastat välismaal viibinud. 6 kuud kuni aasta välismaal viibinud moodustasid 75 vastanuga 18.4% ning 2.9% 12 vastajat, kel välismaa kogemust vähem kui 6 kuud.

2. Mis ajendas sind Eestist lahkuma? Märgi kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

Otsides Eestist lahkumise tugevamaid motivaatoreid oli võimalik valimil vastusevariantide hulgas valida üks või mitu endale sobivat ning anda ka täiendavaid selgitusi muu põhjusel lahtris, mida kasutas 57 inimest.

Tugevaimaks põhjuseks Eestist lahkumisel võib lugeda kuvandit, et välismaal on paremad võimalused hariduse omandamiseks, millega nõustus 252 inimest ligi 62% valimist. Teiseks prevaleerivaks põhjuseks on 51.6% ja 210 vastajaga enda proovilepanek. Paremaid töövõimalusi toodi välja motivaatorina 127 korral (31.2%-l). 115 valimist (28.3%) märkisid ära ka eraelulised põhjused, mida toodi hulgaliselt välja ka muude põhjuste all: "suhe võõramaalasega", "pere kolis koos", "pere elas juba Eestist väljaspool", "õde ja parim sõbranna juba elasid välismaal, selles riigis, kuhu läksin."

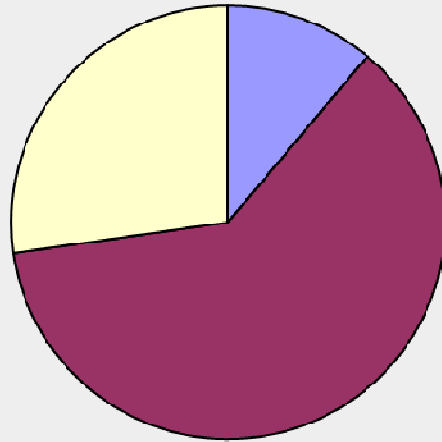
Muudest põhjustest domineerisid osaliselt ka eelnevate kategooriate alla mahtuvad põhjused, kuid välja toodi ka uusi põhjuseid, millest enimmainitud olid stipendiumi saamine, võõrkeele õppimine. Samuti toodi mitmel korral välja ka üldist silmaringi avardamisega seotud põhjuseid: "noorena tuleb ringi rännata, et siis tulevikus Eestisse naaseda", "ennast leida".

Küll ääremärkusena, kuid siiski kritiseeriti lahkumise põhjusena Eestit ("Eesti ühiskond, kus eesmärk on edu, aga mitte õnnelikkus", "Eestis on igav", "Eesti ühiskonna väiksus ja halb kliima", "Inimeste lai silmaring ning avatus välismaal"). Mitmel korral sai mainitud ka vastava eriala puudumine Eesti ülikoolides. Kolmel korral oli mainitud ka Erasmuse programmi, mille läbides otsustati välismaale jääda pikemaks ajaks. See viitab ühtlasi ka vajadusele selle sihtgrupiga süsteemsemalt tegeleda.

3. Kas kavatsed jääda välisriiki elama?

Kas kavatsed jääda välisriiki elama?		
Answer Options	Response Percent	Response Count
Jah, püsivalt.	11,1%	45
Jah, kuid hea võimaluse avanedes kaaluksin tagasi tulemist.	61,7%	251
Ei, tulen kindlasti Eestisse tagasi.	27,3%	111
Põhjenda palun vastust lühidalt.		244
Kokku vastanuid		407

Kas kavatsed jääda välisriiki elama?

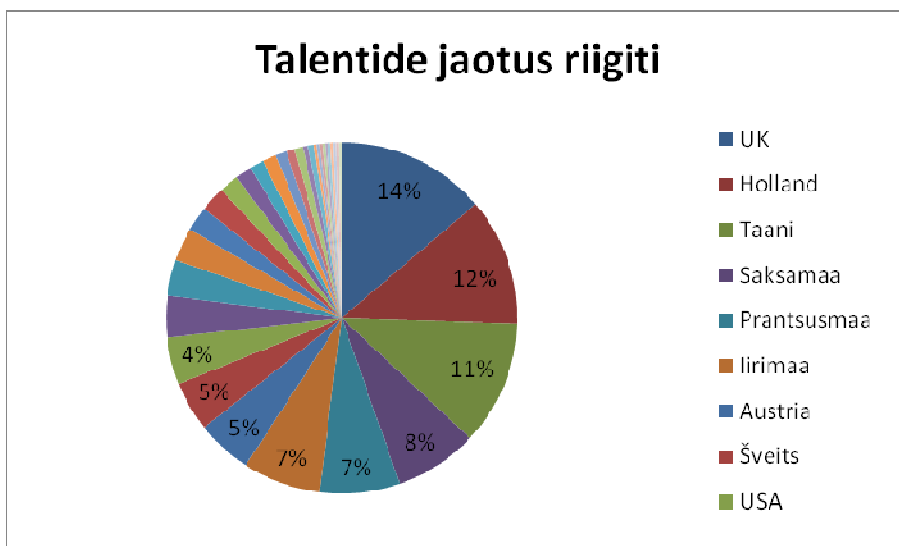
- Jah, püsivalt.
- Jah, kuid hea võimaluse avanedes kaaluksin tagasi tulemist.
- Ei, tulen kindlasti Eestisse tagasi.

Üldjoontes vastas küsimus Ram4 ootustele: välismaale läinud inimeste seas eksisteerib laias laastus kolm gruppi: need kes plaanivad kindlasti välismaale jääda, need kes plaanivad kindlasti kodumaale tagasi tulla ning kolmas, kõige suurem grupp, inimesi, kes ei ole kindlad oma plaanides. Enamus (61,7%) küsimusele vastanutest vastas, et kavatses küll välismaale elama jääda, kuid kaaluks hea võimaluse avanedes tagasi Eestisse naasmist. Kodumaale naaseb kindla plaaniga üle neljandiku (27,3%) vastanutest ning 11% vastas, et elavad püsivalt välismaal.

Jätsime küsimusele ka võimaluse lühidalt oma vastust põhjendada. Kõikidest saadud vastustest koorusid välja selged trendid. Kõige enam põhjendati kodumaale naasemise vastust patriootluse, kodu, perekonna ja olemasolevate sidemetega. Teiseks kõige rohkem toodi välja välismaa paremaid töövõimalusi, töökultuuri ning palka. Kolmandaks populaarseks vastuseks kujunes tingimuslik kommentaar, mille kohaselt vastanu naaseks Eestisse, kui tema (ning ka tema abikaasa) saaksid huvitava ja tasuva töö. Meie üllatuseks laekus palju põhjendusi, mis olid seotud välismaal viibivate eestlaste peredega – mitmed tõid põhjenduseks, miks tagasi ei saa tulla just nimelt perekonna. Ülejäänud kommentaaride liigid olid:

- Ei tea
- Raske tagasi tulla
- Eesti halb töökultuur
- Soov välismaal mõnda aega töötada

4. Mis välisriigis viibid?

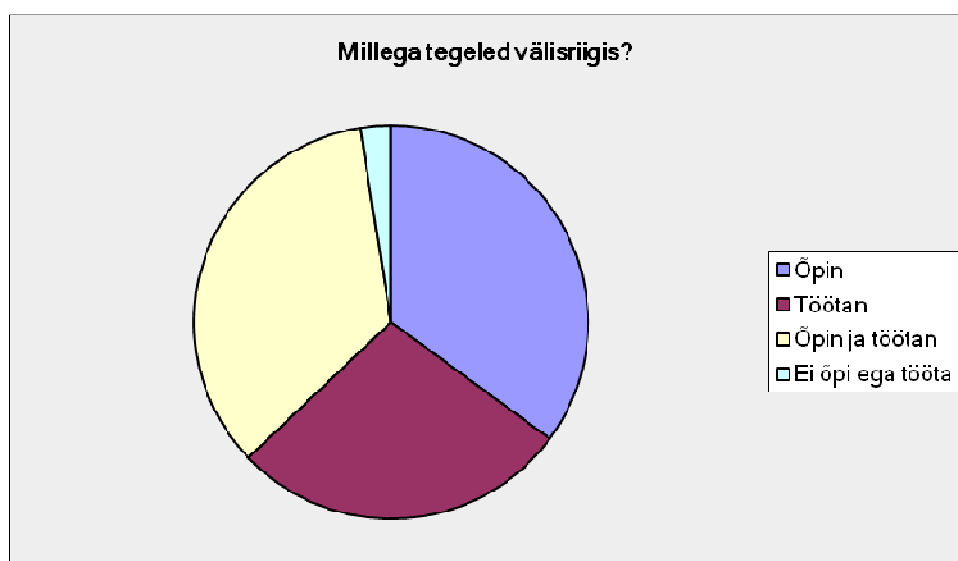
Kokku kõigi vastanute peale selgus, et Talente viibib Eestist väljaspool 33-s erinevas riigis (vt tabel allpool, populaarsuse järjekorras). Nagu ka oli arvata, asub suurem osa vastanutest väliseestlastest Inglismaal (14%). Sellele aga järgneb üllatuslikult Hollandi 12% ning Taani 11%-ga. Huvitavamatest riikidest oli esindatud Jaapan, Singapur, Makedoonia ning Peruu.

UK	Austria	Norra	Peruu	Šotimaa
Holland	Šveits	Itaalia	Makedoonia	
Taani	USA	Luksemburg	Venemaa	
Saksamaa	Soome	Portugal	Ungari	
Prantsusmaa	Läti	Hispaania	Jaapan	
Iirimaa	Belgia	Austraalia	Singapur	
Rootsi	Malta	Serbia	Island	
Bulgaaria	Kanada	Wales	Uus-Meremaa	

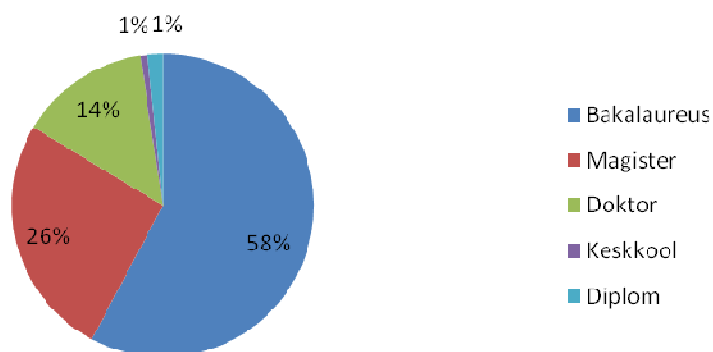
5. Millega tegeled välisriigis?

Millega tegeled välisriigis?

Vastusevariandid	Vastanute osakaal	Vastanute arv
Õpin	35,1%	143
Töötan	27,8%	113
Õpin ja töötan	34,6%	141
Ei õpi ega tööta	2,5%	10
Kui õpid, kas ülikoolis või mujal? Kui ülikoolis, siis mis tasemel?		273
Kokku vastanuid		407

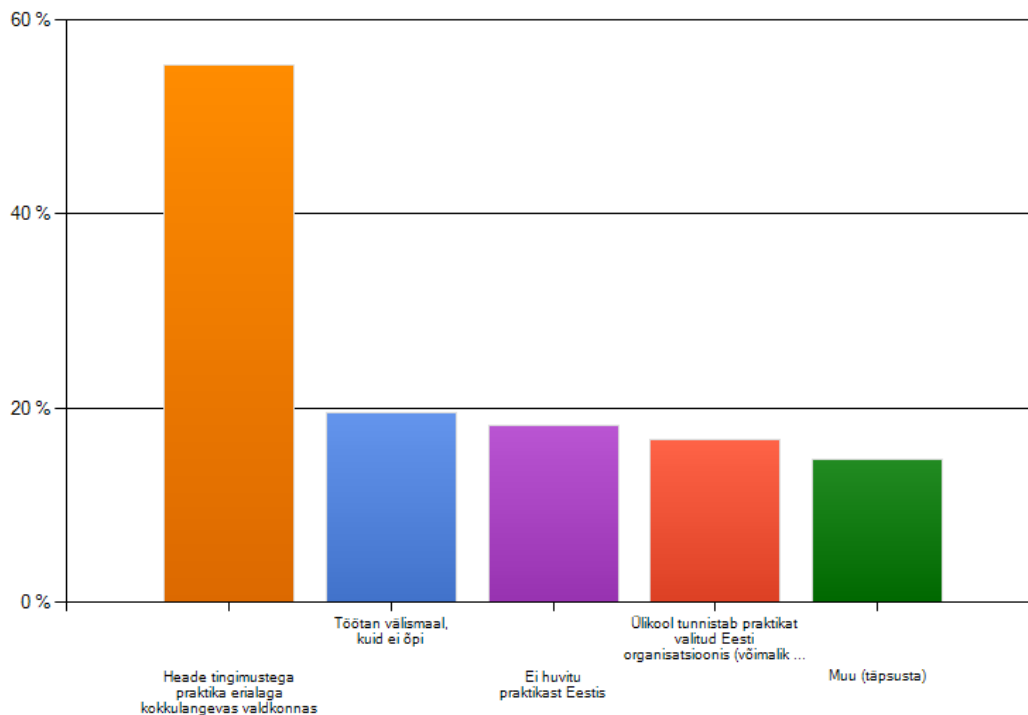
Välismaal õppivate Talentide haridustase

6. Juhul kui omandad välismaal haridust, siis mis tingimustel oleksid huvitatud praktikavõimalustest Eestis? Märgi kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

Antud küsimuse kaudu üritasime selgitada välja tingimused, mille puhul oleks talendid valmis kodumaal praktikale tulema. Oodatult vastasid suurem osa küsitletutest, et oleks valmis praktiseerima kodumaal, eeldusel et praktika langeb kokku õpitava erialaga ning on soodsatel tingimustel - nõnda vastasid ligi 60% küsitletutest. Täiendava tingimusena kirjutasid 12 inimest vabavastuse lahtrisse, et määrav **tingimus praktikale asumisel on selle tasustatavus** ning mitmel juhul täiendati ka, et selline tasustatavus, mis võimaldaks ka reaalset ära elamist Eestis. Märkimisväärne oli ka nende inimeste osakaal, kes ei huvitu praktikast, kuna on erialaselt juba arenenud sedavõrd, et ei vaja seda enam. Üldjoontes võib järeldada, et need **talendid, kelle puhul saab rääkida praktikavõimalusest Eestis on sellest ka huvitatud.**

Juhul kui omandad välismaal haridust, siis mis tingimustel oleksid huvitatud praktikavõimalustest Eestis? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

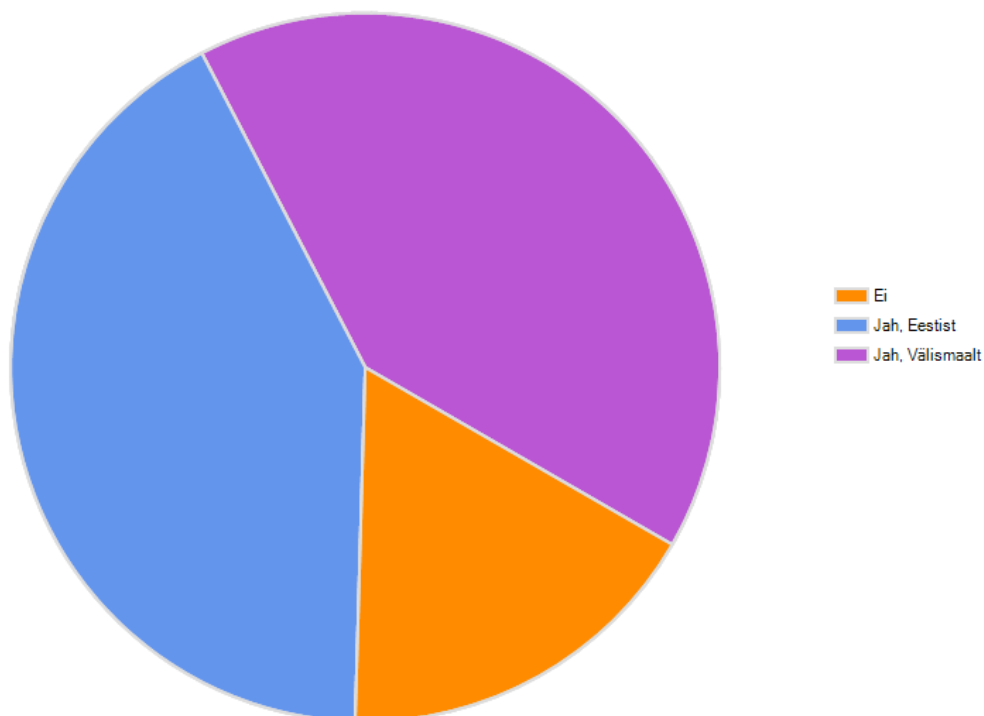

7. Kas omad töökogemust õpitaval või sellele lähedasel erialal töökogemust? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

Antud küsimuse vastustest selgub, et **83% vastanuist omab juba erialast töökogemust** ning sealjuures **pooled nendest on töökogemuse saanud välismaal**. Seega pole Talendid Koju! projekti sihtgrupi näol tegu üksnes akadeemilise ettevalmistusega inimestega, vaid valdav enamus evib ka praktilisi oskusi omandatud erialal, mis muudab sihtgrupi eeldatavasti atraktiivsemaks tööandjatele.

Kas omad töökogemust õpitaval või sellele lähedasel erialal töökogemust?
Märgi kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

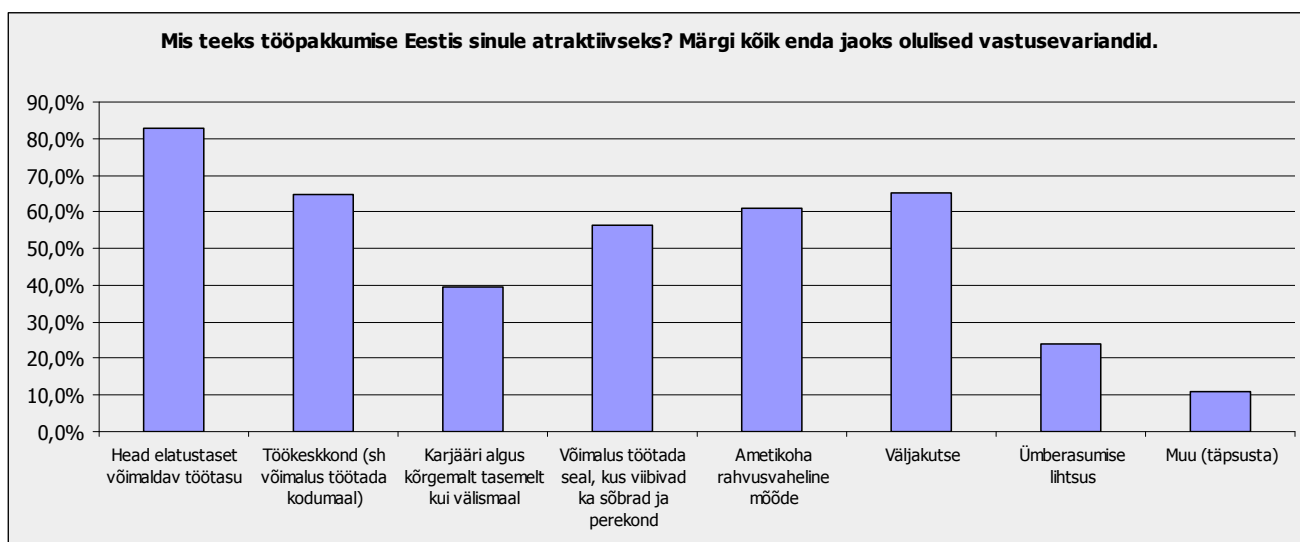

8. Mis teeks tööpakkumise Eestis sinule atraktiivseks?

Mis teeks tööpakkumise Eestis sinule atraktiivseks? Märgi kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

	Osakaal vastanutes	Vastuste arv
Head elatustaset võimaldav töötasu	82,9%	330
Töökeskkond (sh võimalus töötada kodumaal)	64,8%	258

Karjääri algus kõrgemalt tasemelt kui välismaal	39,7%	158
Võimalus töötada seal, kus viibivad ka sõbrad ja perekond	56,5%	225
Ametikoha rahvusvaheline mõõde	61,1%	243
Väljakutse	65,3%	260
Ümberasumise lihtsus	23,9%	95
Muu (täpsusta)	10,8%	43
Kokku vastanuid		398

Sagedamini märgitud vastused „Muu“ all:

- Paremad tingimused lastega perele
- Väljakutsuv ja perspektiivikas töö
- Välismaalasest abikaasa rakendus
- Lugupidav suhtumine (oskuste ja teadmiste väärtustamine)
- Võimalus jagada aega/tööd nii praeguse kodumaa kui ka Eesti vahel
- Sotsiaalsed tagatised (töötuse, pere jne. puhul)
- Töö kodumaa arengu heaks
- Innovatiivsusele suunatud tegevus
- Ülemused, kes väärtustavad silmaringi
- Naiste võrdne kohtlemine

9. Kui sul oleks valida võrreldavate tööpakkumiste vahel Eestis ja välismaal, sõltumata muudest teguritest, siis kumba eelistaksid?

Kui sul oleks valida võrreldavate tööpakkumiste vahel Eestis ja välismaal, sõltumata muudest teguritest, siis kumba eelistaksid?		
Vastusevariandid	Vastanute osakaal	Vastanute arv
Tööd Eestis	61,9%	252
Tööd välismaal	38,1%	155
Kokku vastanuid		407

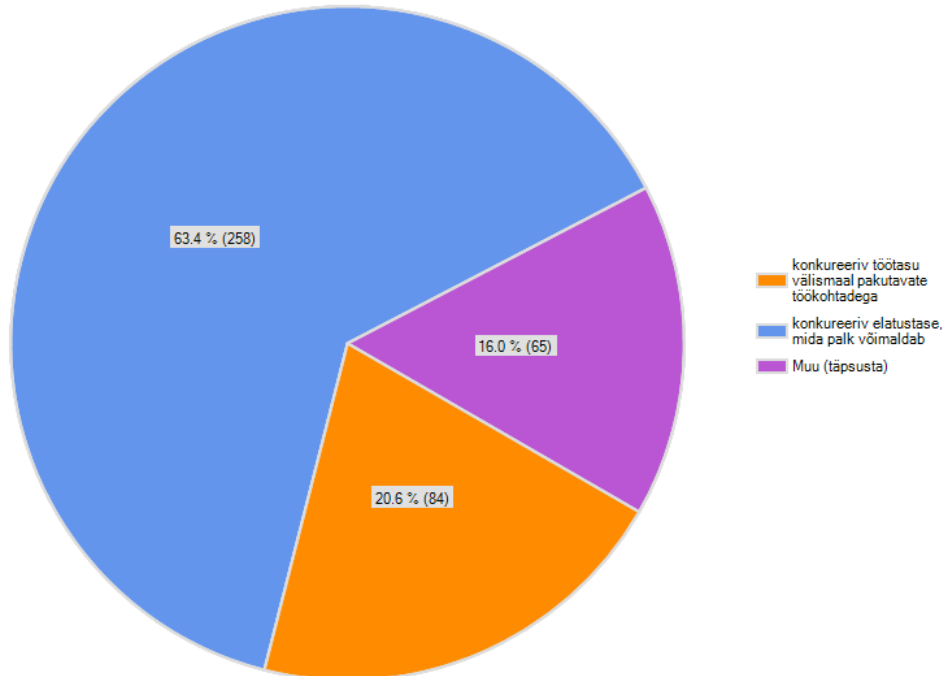
10. Kas oleksid valmis töötama Eesti firma jaoks välismaal, kooli kõrvalt näiteks?

Kas oleksid valmis töötama Eesti firma jaoks välismaal, kooli kõrvalt näiteks?		
	Osakaal vastanutest	Vastuste arv
Jah	91,2%	363
Ei	8,8%	35
Kokku vastanuid		398

11. Kas sinu jaoks on tööpakkumise puhul pigem oluline:

Kas sinu jaoks on tööpakkumise puhul pigem oluline:

Eelnevast pirukat imiteerivast joonisest näeb selgelt, et välismaa töö- ning hariduskogemusega "talentide" seas on enam oluline elatustase, mitte võrdeline palgatase Eesti ning välismaa tööandjate vahel. Sellest võib järeldada, et Eesti tööandjad peaksid lähtuma "talendile" pakkumise tegemisel eelkõige sellest, kas "talent" saaks oma palga eest rohkem või vähem kui välismaal olles.

Muude vastuste hulgast leidis ära mainimist ligi kümnel korral töö sisu. Kuivõrd tegemist on "talentidele" olulise informatsiooniga, siis tuleks seda arvestada ka portaalis tööpakkumiste kuvamise tehnilise lahenduse loomisel.

Läbivateks märksõnadeks olid taas ka "väljakutse", "arenguvõimalus" ja töö "huvitavus", mis näitab seda, et loovad portaal peaks pakkuma tööpakkumiste sisu poolest neile aspektidele ammendavaid vastuseid - nii sisuliselt kui tehniliselt.

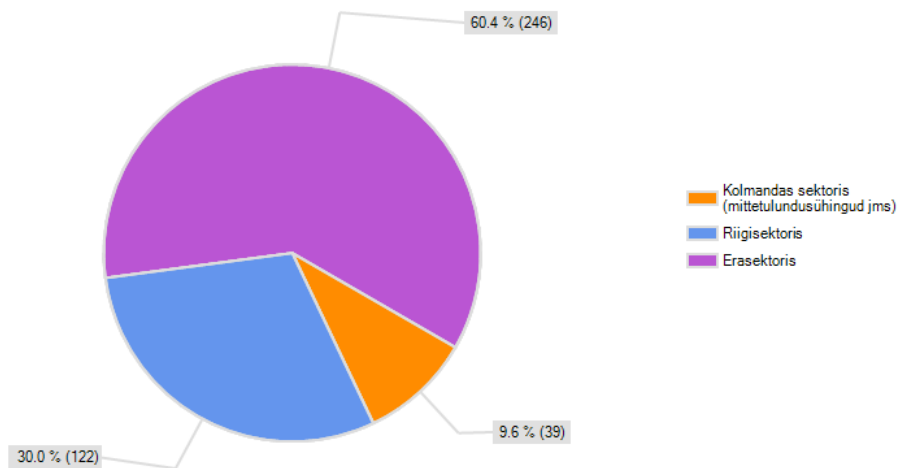
Järeldusi saab teha ka sellest, et 16% vastajatest on läinud mööda küsimuse tuumast, mis on seotud töötasuga ning täpsustanud, et nende jaoks on tähtsaima motivaatorina tegemist mõne rahavälise teguriga.

12. Millisel erialal sooviksid Eestis töötada?

Vastanute seast tuli vastavalt meie ootustele ka väga laia amplituuga erialasoove. Esindatud olid erialad alates inseneridest kuni turismi ja hotellinduseni. Hulgaliselt oli inimesi, kes soovisid töötada finantsi ja majandusega seotud erialadel. Populaarsematest erialadest tulid välja veel ajakirjandus, media, kommunikatsioon, arhitektuur, haridus, teadustöö, keskkond jne. Huvitavamatest erialadest toodi välja molekulaarbioloogia, biomeditsiin, neuroloogia, audiovisuaalne disain ja heliinsener.

13. Millises sektoris eelistaksid kõige rohkem töötada?

Millises sektoris eelistaksid kõige rohkem töötada?

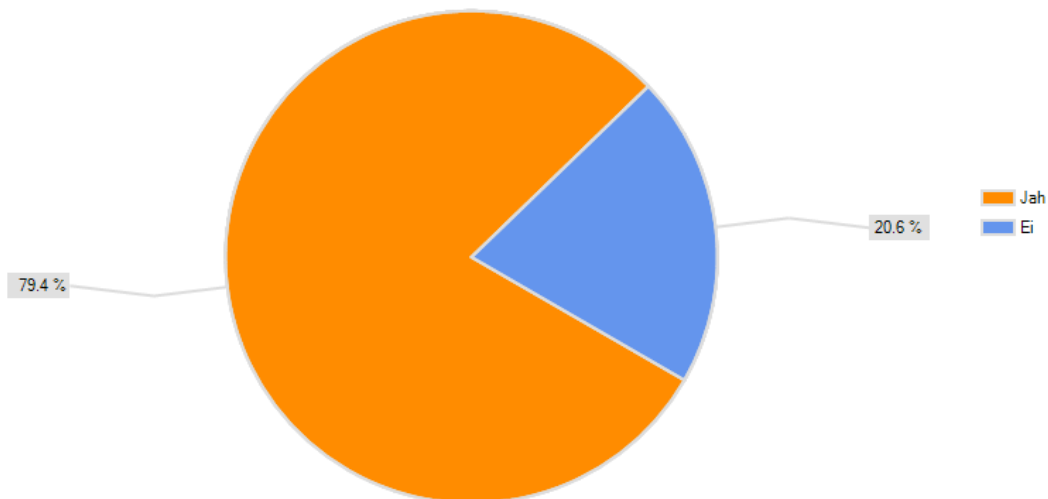

Tulemustest selgub üsna positiivsena, et eelistatud on 30% ulatuses ka riigi poolt pakutavad töökohad. Proportsionaalselt kõige vähem eelistatakse töötada kolmandas sektoris.

Eelpool olev graafik on indikatiivselt heaks näitajaks millised võiksid olla proportsioonid era-, riigi- ja kolmanda sektori tööpakkumiste vahel Talendid Koju portaalis.

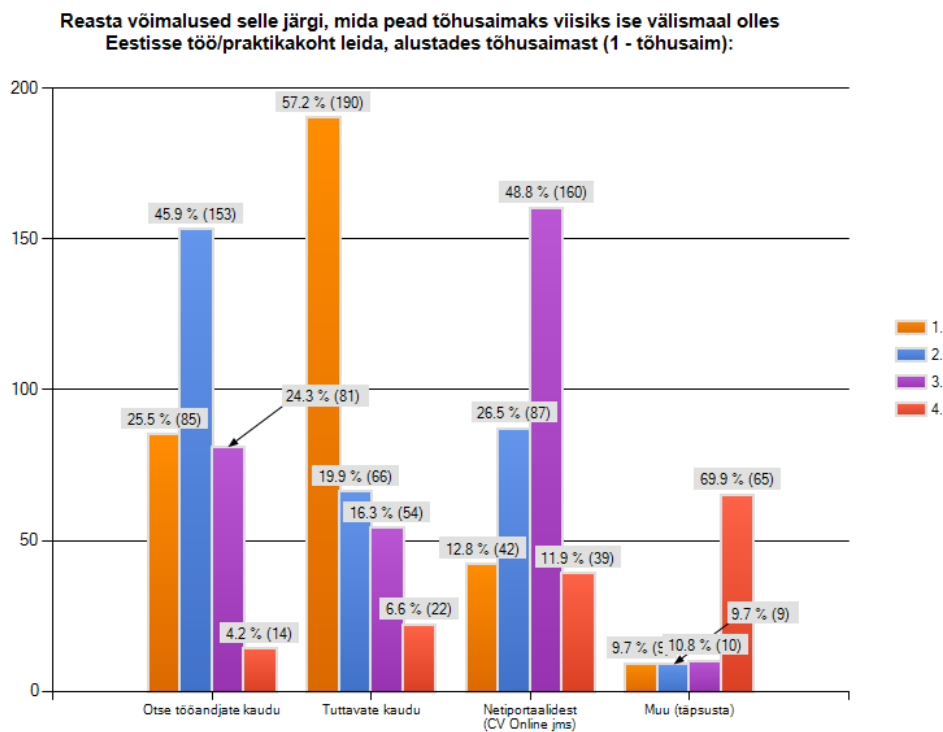
14. Kas oleksid valmis tulema Eestisse tööintervjuule oma kulul, kui on võimalus saada hea töökoht Eestis?

Kas oleksid valmis tulema Eestisse tööintervjuule oma kulul, kui on võimalus saada hea töökoht Eestis?

Tulemustest selgub, et 80% vastanutest on valmis tulema ka omal kulul Eestisse tööintervjuule ning 20% mitte. Vastuste põhjal võib järeldada, et huvitava tööpakkumise puhul ollakse enamasti valmis ka ise rahaliselt panustama.

15. Reasta võimalused selle järgi, mida pead tõhusaimaks viisiks ise välismaal olles Eestisse töö/praktikakoht leida, alustades tõhusaimast (1 - tõhusaim):

57.2% valimist hindasid kõige tõhusaimaks viisiks välismaalt töökoht leida läbi tuttavate ning sõprade, efektiivsuselt teiseks hindasid seda ligi 20% vastajatest. 25.5% panid aga esikohale just suhtlemise otse tööandjaga ning teiseks vastavalt 45.9%. Efektiivsuselt kolmas koht kuulub 48.8%-ga netiportaalidele.

Antud tabelist selgub, et vastavalt ootustele peetakse parimaks võimaluseks välismaal viibides Eestis töökoht leida läbi tuttavate või sõprade. Järgmise võimalusena nähakse suhtlemist otse tööandjatega ning kolmandana alles vastavaid netiportaale. Sellest võib

järeldata, et hetkel olemasolevad netiportaali vajadustele ei vasta ning lahendusena kasutatakse muid kanaleid.

Tendents, et tööd otsitakse just sõprade, tuttavate kaudu on oluliseks *insight*'iks Talendid Koju projekti kommunikatsiooni puhul, kuivõrd nende näol on tegemist seega ka potentsiaalselt tugeva turunduskanaliga.

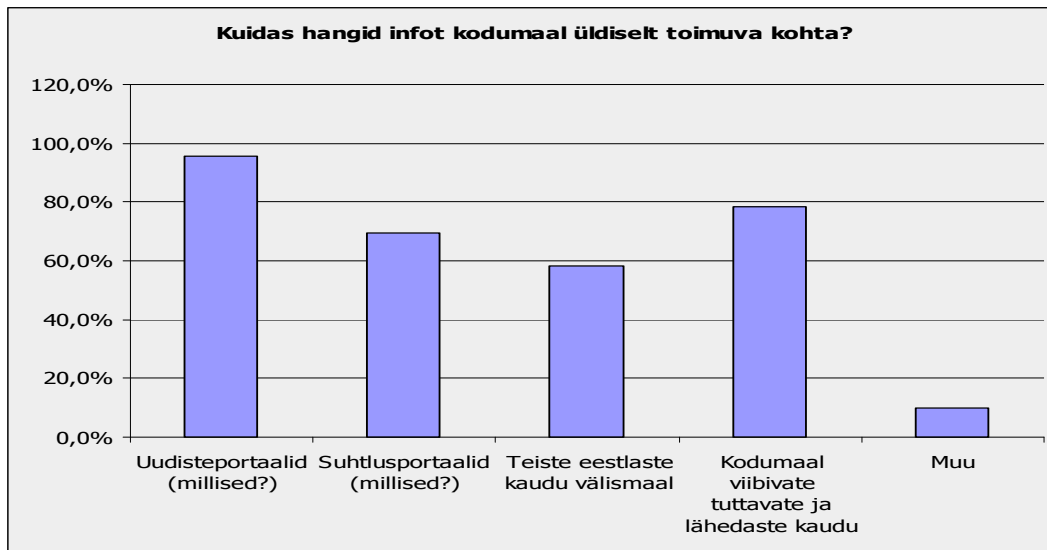
Ka seda, et eelistatakse suhelda enda initsiatiivil tööandjatega on oluline teada, kuna võimaldades ettevõtetega otse suhtlusesse astuda või seda oluliselt lihtsustada tõstame Talendid Koju väärtust "talentide" jaoks ning suurendame seeläbi kasutajate arvu.

Muu kategooria all vastustest võib välja tuua mitu korda mainitud *headhuntingu*, mida samuti mitmel korral efektiivseimaks võimaluseks peeti.

16. Kuidas hangid infot kodumaal üldiselt toimuva kohta?

Kuidas hangid infot kodumaal üldiselt toimuva kohta?		
	Osakaal vastanutest	Vastuste arv
Uudisteportaalid (millised?)	95,6%	302
Suhtlusportaalid (millised?)	69,3%	219
Teiste eestlaste kaudu välismaal	58,5%	185
Kodumaal viibivate tuttavate ja lähedaste kaudu	78,5%	248
Muu	9,8%	31
Kokku vastanuid		316

Uudisteportaalidest on vaieldamatud liidrid postimees.ee, epl.ee ja err.ee. Kui esimesed kaks täidavad sarnast ülesannet, siis viimase puhul on kõige olulisemaks just kodumaiste saadete ja Aktuaalse kaamera vaadatavus.

Üllatusena ei tohiks tulla fakt, et suhtlusportaalidest on populaarseim facebook.com. Juba märgatavalt nõrgemana leiab teiselt kohalt Orkuti. Ülejäänud potaalide ja suhtluskeskkondade kasutavus meie sihtgrupis on vägagi marginaalne. Nende hulka kuuluvad MSN (siin all pole mõeldud MSN Messengeri), LinkedIn, Twitter, Delfi, Rate ja Hot.ee.

Teiste kaasmaalastega suhtlemisel kasutatakse lähtuvalt asukohariigist kas kohalike eestlaste seltse, saatkondade organiseeritud kohtumisi või levib info lihtsalt suust-suhu. Küll aga toimub kogu eelnimetatud tegevus üsna kaootiliselt ning süstemaatilisi organiseeritud üritusi leidub vaid üksikutes kogukondades. Suur osa suhtlusest leiab siiski aset üleval kirjeldatud internetiportalides.

Kodumaal viibivate tuttavate ja lähedastega (sh pere, vanemad, sõbrad, endised kolleegid) hoitakse üsna tugevalt sidet Skype, e-maili ja MSN Messengeri kaudu.

Muudest infoallikatest märgiti ära nii erialaseid veebikeskkondi (orkestrite koduleheküljed, tööandjate portaalid) kui ka sõprade ning tuttavate blogisid.

17. Milliseid Eesti netisaite sa kõige sagedamini külastad?

- Postimees 206
- Delfi 136
- EPL 110
- ERR 82
- Ekspress 51
- Neti 37
- Äripäev 28
- Õhtuleht 23
- Ilm.ee 14
- UT 14
- Hot.ee 11

18. Juhul kui kaalud Eestisse tagasi tulemist, siis millist kasulikku informatsiooni saaksime sulle pakkuda (mida muidu on raske leida)?

- Tööandjate nimekiri
- Arendus- ja koolitusprojektide rahastamisvõimalused
- Palgamäärad (nt Eesti keskmine) ja töökultuuri arengusuunad
- Spetsiaalselt teie sihtrühma puudutavad uudised ja informatsioon
- Kontaktvõrgustik
- Kolimisvõimalused ja praktiline info
- Info töölepingu kohta (kuidas seda sõlmida, millele pöörata tähelepanu jms) ja info töökoha kaotamise kohta (töötü õigused)
- Muudatused tööjõuturul (seadusandluses)
- Statistika eestlaste käitumise kohta
- Reisiinfo - parimaid reisipakkumised (mitte puhkusereisideks, vaid just sihipäraseks transpordiks)
- Tingimused Eesti töökohades. Kirjutamata seadused (kui selline asi on olemas). Näiteks, et kas ületundide ja nädalavahetuse töö eest maksakse. Ja kui, siis kuidas neid arvestatakse ja mis tingimustel
- Ravikindlustus, pereliikmete integratsioon Eestis (kool, töö)
- Rahalised toetused
- Eestis ringlevad stipendiumipakkumised
- Uued projektid, mida Eestis eraisikutele, ettevõtetele pakutakse
- Info Eesti tööturul valitseva tõelise olukorra kohta
- Informatsiooni Eestiga seotud ettevõtete kohta välismaal
- Palgatase, mida Eestis eriti ei avalikustata (siin on palk teada enne, kui kohale kandideerid). Eestis jääb aga kõik saladuseks
- Projektide rahastusvõimalused (Euroopa 7. raamprogramm jne.)
- Informatsioon, mis tuleks kasuks koos võõramaalasest abikaasaga Eestisse tulemisel (see peaks olema inglise keeles)
- Majutus, korterid
- Minu õigused ja kohustused ning võimalused vastavalt haridustasemele

- Igasuguste ekspertide kontaktid oleks olulised - advokaadid, raamatupidajad, maksunõustajad, kinnisvaraagendid etc. Klubide ja muude organisatsioonide kontaktid, et suhtlusringkonda ülesse ehitada uuesti. Natuke veel seaduste kohta: et näiteks kas võõrriigi juhiluba kehtib, või tuleb uus teha etc.
- Info Eesti teaduspoliitika ja -rahastuse kohta. Millised pikema perspektiiviga otsuseid tehakse, kuidas arenevad granditaotluste võimalused, kui palju palgatakse doktorante või professoreid välismaalt, milliste suurte rahvusvaheliste projektidega riiklikul tasandil liituda plaanitakse, millised on plaanid reaalteadusliku ülikoolihariduse tuleviku osas jms.
- Üldine info, kuidas ja kuivõrd hinnatakse välismaal tehtud kraade
- Kolimisteenused Euroopa-Eesti suunal
- Palgatasemed erialade kaupa, stardikapitali võimalused
- Eraldada tööpakkumised kõrgema haridustasemega inimestele üldistest töökuulutustest portaalides

19. Mis infot ja võimalusi võiks portaal pakkuda, et sa seda regulaarselt külastaksid?

Selgelt suurem enamus vastuseid käsitles soovi portaalis näha erinevaid töö- ja praktikapakkumisi. Samas toodi välja ka hulgaliselt muid põnevaid soovide, mida portaal võiks pakkuda. Need on näiteks:

- portaalide uudiskiri Pidev
- majanduse kohta Info Eesti
- eskkond välismaal viibivatele talentidele Suhtlusk
- e toetuste ja stipendiumite info välismaal viibijatele Erinevat
- suveülikoolide kohta Info
- imaluste kohta Eestis Elamisvõ
- Eesti palga ja maksu seadusemuudatused Jooksvad
- oonid haritlaste ja tippärimeestega Diskussi
- olukorrast kinnisvaraturul Info
- aas noortest eestlastest välismaal (kes kus viibib) Andmeh

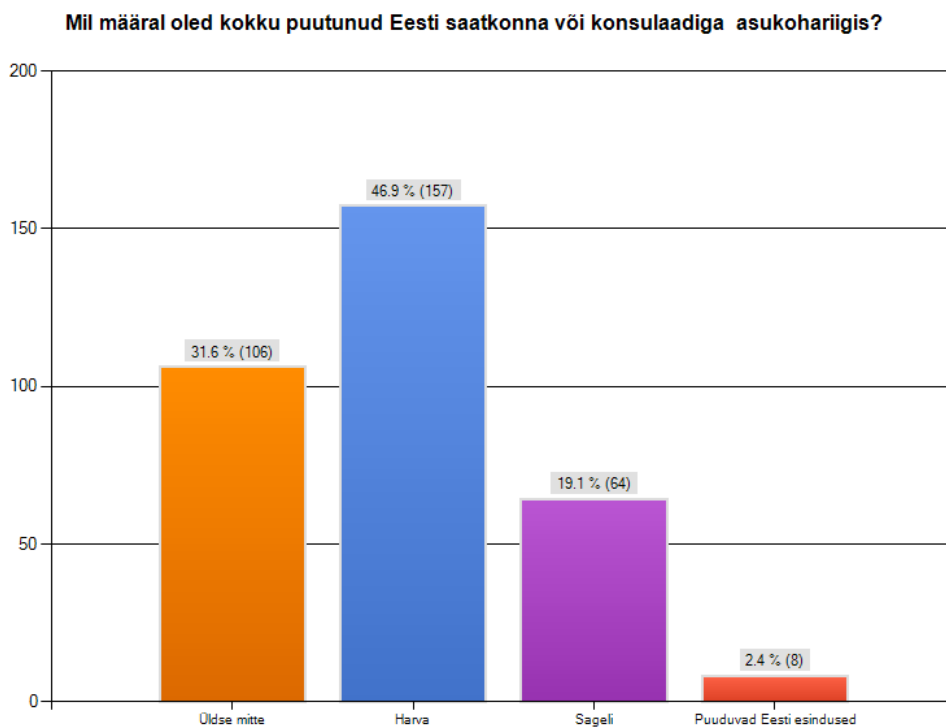

- Töökoht
- ade ja elatustaseme võrdlus teiste riikidega
- Statistika
- inimeste kohta, kes töökonkursi edukalt läbinud
- Majandu
- s, teadus ja tööstusuudised
- Konvere
- ntside kohta Eestis
- Erinevat
- e ametite palgastatis
- Edukate
- Talendid koju töökonkurside tagasiside
- Info
- ettevõtlusega alustamise kohta
- Intervjuu
- d andekate eestlastega, kes juba tagasi tulnud
- Tööturus
- ituatsioon
- Sotsiaalh
- oolekande informatsioon
- Lennupil
- etid
- RSS ja
- Web Slice feed

Üks oluline idee, millele me ei olnud varem mõelnud, kuid mis vastuste seast välja koorus, on justnimelt viimane, Web Slice ja RSS mõte. See tähendab, et tekitaksime portaali sellise funktsionaalsuse, mis annab tellijatele iga kord märku, kui Talendid koju portaali sisus on midagi muutunud või uuenenud.

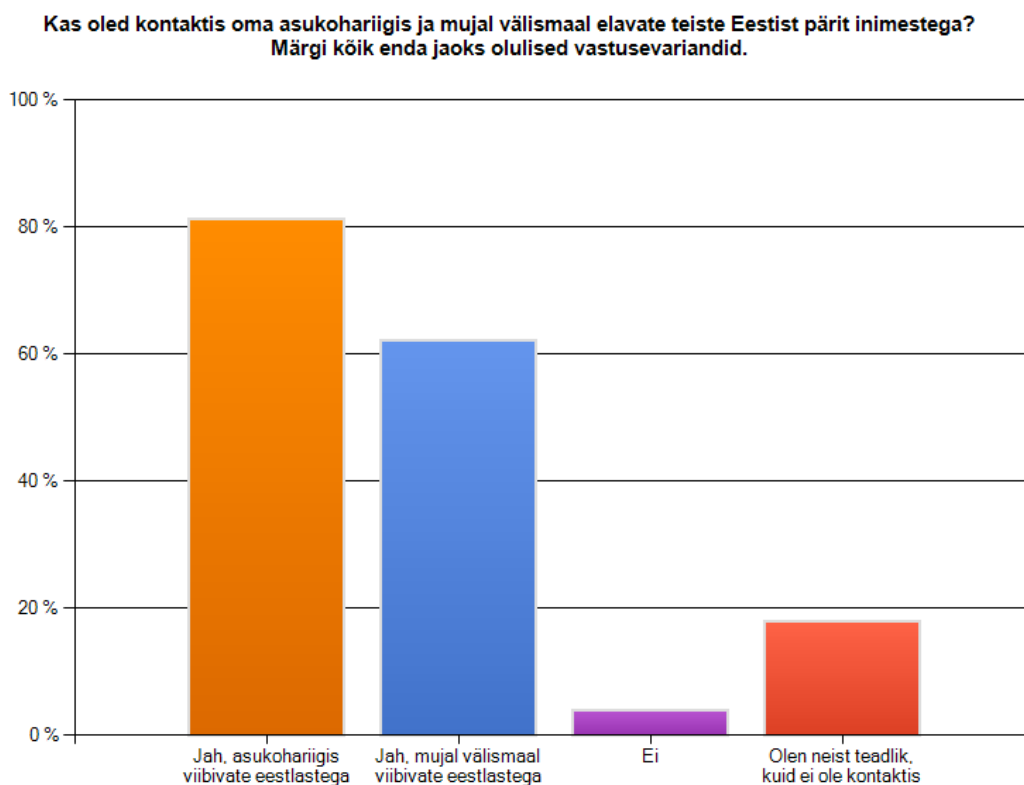
Mis on Web Slice - Web Slice on kindel osa veebilehest, mille saate tellida, ja mis võimaldab teil näha, milline värskendatud sisu —nagu temperatuur või muutuv oksjonihind — on teie lemmikveebisaitidel saadaval. Kui olete Web Slice'i tellinud, siis kuvatakse see lingina Lemmikute ribal. Kui Web Slice'i värskendatakse, siis kuvatakse Lemmikute ribal olev link paksum kirjas vormindatuna. Seejärel saate klõpsata värskendatud sisu nägemiseks lingil.

20. Mil määral oled kokku puutunud Eesti saatkonna või konsulaadiga asukohariigis?

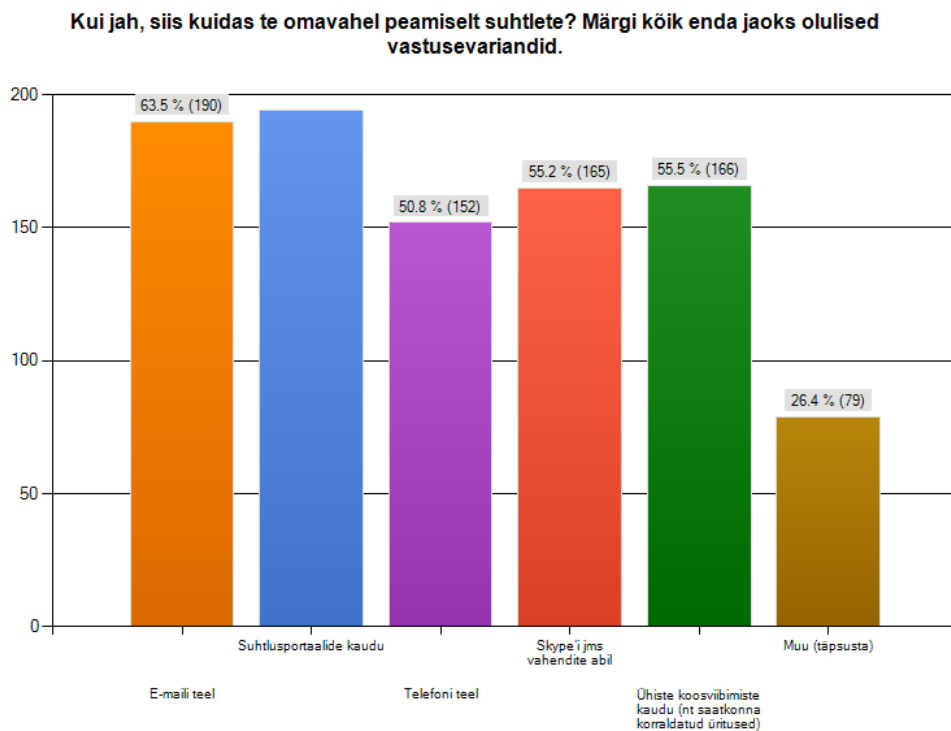
Nagu jooniselt näha, siis vaid iga viies "talent" on regulaarses ühenduses Eesti saatkonna või konsulaadiga välismaal. Tegemist on seega kanaliga, mida tuleb arvestada kommunikatsiooniplaani loomisel. Arvestades, et ligi 70% "talentidest" on olnud mingisugune kokkupuude saatkonna või konsulaadiga, siis seda enam on oluline teavitada neid institutsioone Talendid Koju projekti olemasolust ning kontseptsioonist ja teha võimalusel koostööd informatsiooni levitamisel "talentidele".

21. Kas oled kontaktis oma asukohariigis ja mujal välismaal elavate teiste Eestist pärit inimestega? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

Kinnitust leidis varasemalt arvatu, mille kohaselt on pikaajaliselt välismaal viibivad eestlased suhteliselt homogeenne sihtgrupp – üle 80% nendest on kontaktis oma asukohariigis viibivate eestlastega ning üle 60% mujal välismaal viibivate eestlastega.

22. Kui jah, siis kuidas te omavahel peamiselt suhtlete? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

Võib öelda, et kanalite jaotus on üllatuslikult ühtlane ning pea võrdselt olulised on nii e-mail, telefon, Skype, suhtlusportaalid kui ka otsekontakt.

Sama tuuakse välja ka muu all toodud vastustes, kus rõhutakse enamuses isiklike

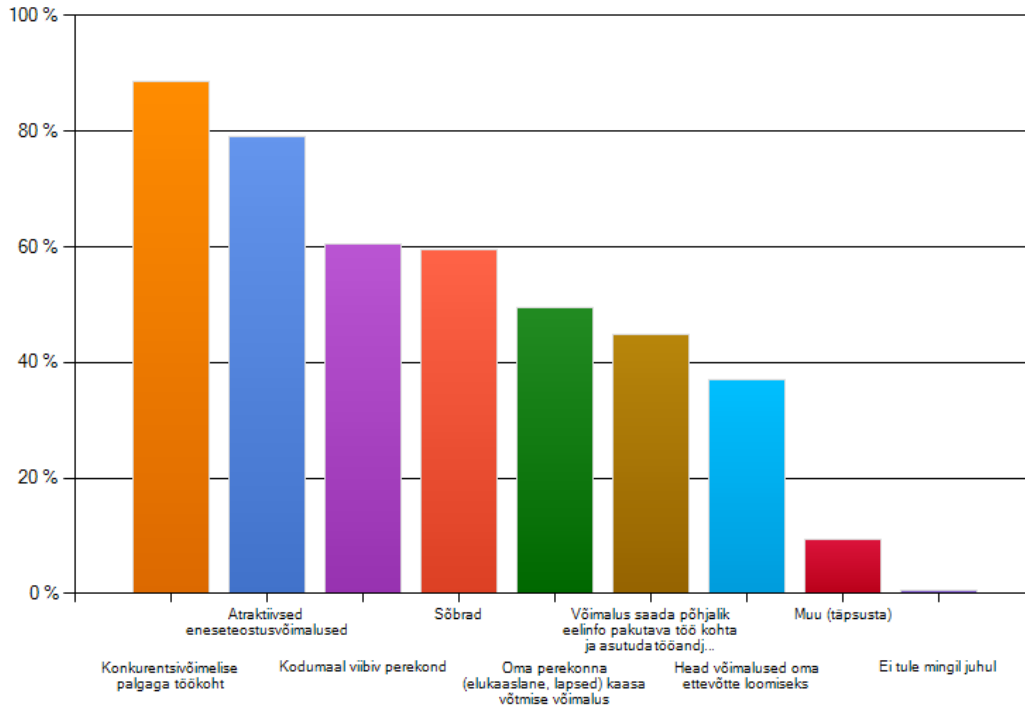
kokkusaamiste ning enda poolt korraldatud üritustele. Ühe lisana tuuakse välja veel ka kooli.

23. Mis ajendaks sind enim Eestisse püsivalt tagasi tulema? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

E

Mis ajendaks sind enim Eestisse püsivalt tagasi tulema? Märki kõik enda jaoks olulised vastusevariandid.

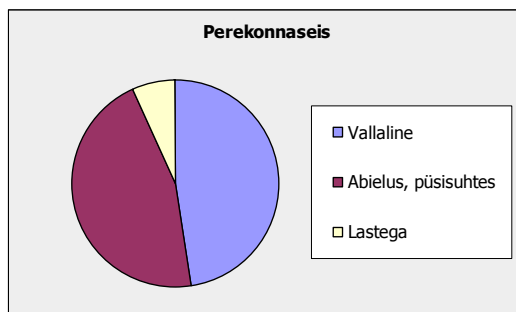
Positiivse tulemusena võib välja tuua fakti, et 348st vaid 2 inimest vastas, et nad ei tuleks mitte mingil juhul Eestisse tagasi. Ülejäänud vastanud nimetasid kõige olulisemate mõjuritena konkurentsivõimelise palgaga töökohta (88,5%) ning atraktiivseid eneseteostusvõimalusi (79%), mis sobib kokku ka varasemalt fookusgruppides leituga – olulised on väljakutsed ning mitte palga number absoluutses mõttes, vaid selle väärtus Eesti kontekstis ja millist elatustaset see võimaldab.

Samuti toodi välja, et olulised on kodumaal viibivad lähedased ja ka võimalus välismaalt perekond probleemivabalt Eestisse kaasa tuua.

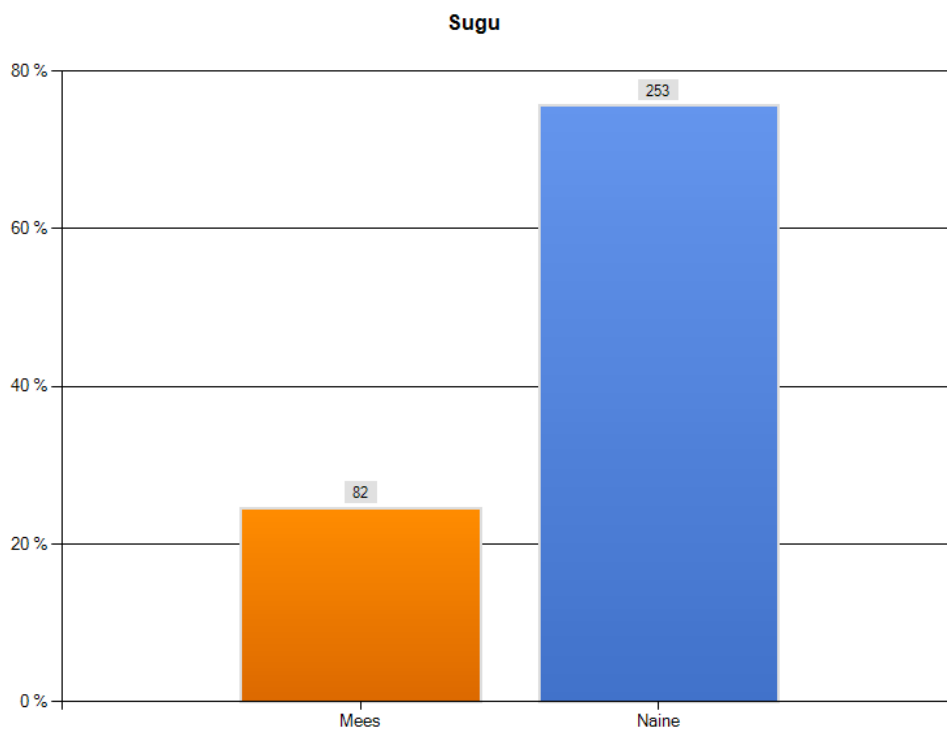
Vastusevariant „muu“ all kirjutati palju sellest, et on oluline, et ka partner saaks hea töökoha Eestis, vajadust paremate sotsiaalsete garantiide järele ning ühiskonna üldist arengut avatumaks, tolerantsemaks ja euroopalikumaks.

24. Perekonnaseis

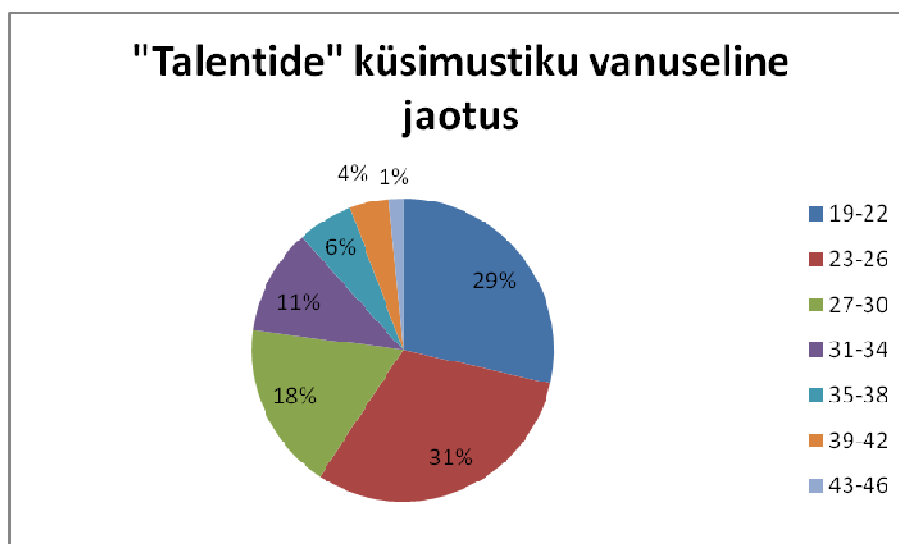
Perekonnaseis		
	Osakaal vastanutest	Vastuste arv
Vallaline	47,4%	158
Abielus, püsisuhtes	45,9%	153
Lastega	6,6%	22
Kokku vastanuid		333

25. Sugu

26. Talentide küsimustiku vastanud inimeste vanuseline jaotus

27. Kas tahaksid midagi lisada?

Üks meeldivamaid aspekte selle küsimuse juures oli vastanute ülimalt positiivne tagasiside. Valdav enamus, kes olid midagi vastanud, näitasid üles suurt toetust ning Talentide portaalile heakskiitu.

Üks selline vastus oli näiteks:

“Käesolev projekt omab suurt potentsiaali midagi head saavutada, antud teema on isikliku kogemuse põhjal paljude välismaal elavate eestlaste jaoks oluline. Soovin teile siiralt edu!”

Mõned teised olulisemad vastused:

“Oleme palju arutanud elukaaslasega Eestisse kolimist. Kohe, kui ta leiaks töö konkurentsi pakkuma inglise keelse suhtlemisvaldkonnaga töö, koliksime otsekohe Eestisse!”

“Eestisse tagasi tulemise küsimus jääb sageli toppama sellel põhjusel, et on raske leida sobilikku töökohta abikaasale kes valdab eesti keelt vähesel määral.”

“Eesti riik peaks rohkem hindama neid, kes tahavad välismaal õppida, sest see annab nii palju võimalusi sellele isikule kui ka Eesti riigile ettevõtluses ntx.”

“Teie uus portaal peaks olema kindlasti kasutajasõbralikum kui see küsitlus (esetüüpi küsimustele suht kehva vastata).”

28. ja 29. küsimus: kontaktandmed ning sooviavaldused andmebaasis osalemiseks

Küsitluse käigus saime 223 välismaal õppiva eestlase andmed (nimi, sugu, vanus, mailiaadress, riik, ülikool, eriala), kes soovivad andmebaasiga liituda.

Lisaks sellele sisestasid vastanud veel 279 inimese mailiaadressid, kes võivad olla projektist huvitatud ning kellele saadame informatsiooni projekti kohta ning kutsume üles samuti andmebaasiga liituma.